

KONINKRIJK BELGIE.
-----ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste vakantiekamer, op 26 juli 1990 door de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Executieve "houdende maatregelen tot bevordering van gelijke kansen van mannen en vrouwen in de diensten van de Vlaamse Executieve en in de instellingen van openbaar nut die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of van het Vlaamse Gewest", heeft op 27 juli 1990 het volgend advies gegeven :

Gelet op de korte termijn waarbinnen om dit advies wordt gevraagd, is dit laatste beperkt tot de vraag naar de bevoegdheid en de rechtsgrond.

+

I. Het ontwerp bevat een aantal voorzieningen met betrekking tot de verwezenlijking van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen in de diensten van de Vlaamse Executieve en in de instellingen van openbaar nut welke onder de Vlaamse Executieve ressorteren.

Als algemene regel mag men vooropstellen dat de bepalingen van titel V van de wet van 4 augustus 1978, waarnaar in de aanhef van het ontwerp verwezen wordt, en van de uitvoeringsbesluiten ervan, niet eraan in de weg staan dat de Gemeenschappen en de Gewesten, krachtens de bevoegdheid welke hen door of krachtens de Grondwet is overgedragen, eigener initiatief maatregelen nemen welke tegemoet komen aan de overwegingen welke onder meer ten grondslag liggen aan de richtlijn 76/207/EEG van 9 februari 1976 van de Raad van de Europese Gemeenschappen betreffende de tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen ten aanzien van de toegang tot het arbeidsproces, de beroepsopleiding en de promotiekansen en ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden. Gemeenschaps- of Gewestregelen van die aard moeten uiteraard blijven binnen de lijnen van de Gemeenschaps- of Gewestbevoegdheid en mogen - overeenkomstig het bepaalde in artikel 19, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals dat door het Arbitragehof is uitgelegd - behoudens een bijzondere en

.../...

uitdrukkelijke machtiging in de wetten tot hervorming der instellingen, geen gebieden betreden welke door de Grondwet aan de wetgever zijn voorbehouden.

II. De bepalingen van het ontwerp hebben betrekking op de aanstelling van een opdrachthouder voor emancipatiezaken binnen de diensten van de Vlaamse Executieve, op de aanwijzing van een emancipatieambtenaar in de instellingen van openbaar nut welke onder de Vlaamse Executieve ressorteren, op de inrichting van een Interne Begeleidingscommissie voor emancipatiezaken binnen de diensten van de Vlaamse Executieve en op de formulering van een positief actieplan.

III. Afgezet tegen de boven aangehaalde regel van bevoegdheidsverdeling, moeten ten aanzien van sommige bepalingen van het ontwerp de volgende opmerkingen worden gemaakt :

A. Wat de opdrachthouder voor emancipatiezaken bij de Vlaamse Executieve betreft.

1. Uit het ontwerp mag men afleiden dat het niet de bedoeling is de opdrachthouder voor emancipatiezaken hoofdens zijn opdracht met de hoedanigheid van ambtenaar te bekleden of deze als een nieuwe graad met een daaraan verbonden betrekking in de personeelsformatie in te schrijven.

.../...

2. Krachtens het bepaalde in onder meer artikel 87, § 2, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, zoals gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1988, is de Vlaamse Executieve gemachtigd autonoom haar diensten samen te stellen en te organiseren en hun opdrachten en taken te bepalen. Voorts bepaalt het nieuwe artikel 87, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 dat de Gewesten en de Gemeenschappen zelf het administratief statuut en de bezoldigingsregeling van het personeel waarop zij toezicht hebben vaststellen, met uitzondering van de pensioenregeling. Krachtens het bepaalde in artikel 18, § 3, tweede lid, van de wet van 8 augustus 1988 tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, hangt evenwel de inwerkingtreding van laatstgenoemde bepaling af van de uitvoering van artikel 87, § 4, van de bijzondere wet, luidens welk artikel een in Minister-raad overlegd koninklijk besluit, genomen na advies van de Executieven, die algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van het rijkspersoneel aanwijst welke van toepassing zullen zijn op het personeel van de Gemeenschappen en de Gewesten. Dat besluit is nog niet vastgesteld.

Uit die stand van zaken volgt dat wanneer een aan het statuut van het rijkspersoneel onderworpen ambtenaar als opdrachthouder voor emancipatiezaken zou worden aangesteld - welke mogelijkheid door het ontwerp geboden wordt - geen maatregel van rechtspositieregeling, bezoldiging inbegrepen, waarbij van het eerder genoemd statuut wordt afgeweken, zal kunnen worden vastgesteld dan met naleving van het bepaalde in het oorspronkelijke en alsnog geldende artikel 87, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

.../...

3. Mocht de opdrachthouder voor emancipatiezaken bij arbeidsovereenkomst worden aangesteld, zal men rekening moeten houden met het ter zake bepaalde in de wet van 20 februari 1990 betreffende het personeel van de overheidsbesturen en van sommige instellingen van openbaar nut.

B. Wat de aanwijzing van een emancipatieambtenaar in de onder de Vlaamse Executieve ressorterende instellingen van openbaar nut betreft.

1. Verschillende bepalingen van het ontwerp raken aan de autonomie welke krachtens de respectieve organieke decreten aan de meeste van die instellingen is toegekend. Het betreft bijvoorbeeld de bepalingen vervat in de artikelen 2, tweede lid, 3 en 4 (verplichting om een ambtenaar, voltijds of deeltijds, met de in het besluit bepaalde opdrachten te belasten, verplichting tot het jaarlijks opmaken van een positief actieplan).

Bepalingen van die aard behoren krachtens artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, gewijzigd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988, tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen en de Gewesten, doch kunnen, gelet op de bij de aangelegenheid betrokken publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid en de erbij aansluitende autonomie, door de Vlaamse Executieve niet worden vastgesteld, tenzij het organiek decreet van de instelling ter zake een bevoegdheidsdelegatie aan de Executieve zou bevatten. Binnen

.../...

de korte termijn die hem is gelaten, is het de Raad van State niet mogelijk de bewuste decreten op dit stuk te onderzoeken.

2. De bevoegdheid om de maatregelen te treffen die tot het statuut van het personeel moeten gerekend worden (artikel 7, §§ 1 en 3), vindt de Vlaamse Executieve in de huidige stand van wetgeving in artikel 96 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, ingevoegd bij de wet van 8 augustus 1988, welk artikel de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, bij overgangsmaatregel, van toepassing houdt op de instellingen die afhangen van de Gemeenschap of van het Gewest. Artikel 11, § 1, van die wet machtigt de Koning (hier : de Executieve) het statuut van het personeel van de bedoelde instellingen vast te stellen.

Ook hier moet, zolang het koninklijk besluit bedoeld in het gewijzigde artikel 87, § 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 niet werd vastgesteld, bij de toepassing van voormeld artikel 11, § 1, van de wet van 16 maart 1954, rekening worden gehouden met het bepaalde in artikel 13, § 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 (zie ook hier het voormelde artikel 18, § 3, tweede lid, van de eerderevermelde wet van 8 augustus 1988). Dit betekent in concreto dat maatregelen welke op de rechtspositieregeling van het personeel betrekking hebben, vooraf de instemming moeten krijgen van de nationale Minister tot wiens bevoegdheid het Openbaar Ambt behoort.

.../...

IV. Overeenkomstig artikel 24 van het koninklijk besluit van 5 oktober 1961 tot regeling van de administratieve en begrotingscontrole moet in de aanhef van elk besluit dat, zoals in dit geval, nieuwe uitgaven kan doen ontstaan, worden verwezen naar het akkoord van de Gemeenschapsminister bevoegd voor de Begroting, met vermelding van de datum waarop het is gegeven.

Aan de Raad van State is wel een uittreksel van de beraadslaging in de Vlaamse Executieve meegedeeld waaruit blijkt dat deze met eenparigheid haar principiële goedkeuring aan het ontwerp heeft gehecht, doch dat stuk volstaat niet om te voldoen aan het bepaalde in de artikelen 6 en 24 van het zoëven vermelde koninklijk besluit van 5 oktober 1961.

.../...

De kamer was samengesteld uit

de Heer	: H. COREMANS,	kamervoorzitter,
de Heer	: J. VERMEIRE,	staatsraden,
Mevrouw	: S. VANDERHAEGEN,	
Mevrouw	: A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. D. ALBRECHT, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS.

H. COREMANS.